

konci blago, na drugem bi pa iz njega že prišla narejena suknja. Sicer je pa naprava strojev težko izvedljiva.

Poslanec Lueger: Gospod izvedenec oporeka, da bi stroji bili koristni za mali obrt in neče, da bi zadruga v ta namen porabile del premoženja. Jaz bi ga vprašal, kako on misli, o skupni osnovi zalog surovin ali preskrbljenji kredita ali prevzetji večjih naročil, kakor se je zgodilo pri uniformovanju uradnikov.

Kunc: Opomniti moram, da so to jako negotova podjetja, od združnih članov se pač ne more zahtevati, da bi v taka podjetja dali denar, kajti nevarnost vendar zadeva vse člane, kajti na vse se bodo naložile priklade, ako bode izguba.

Poslanec Adamek: Jaz se moram izjaviti, da so dosedaj vsi rokodelci se odločno izrekli, da se naj odpravi ta pravica ugovarjanja, katera ovira naravnost delovanje zadrug in onemogočuje jim izpolnjevanje njih naloge. Trditev gospoda izvedenca, da bi čevljar s strojem naredil 300 parov čevljev na dan, je popolnoma napačna. Najvažnejši stroj za čevljarje je stroj za šivanje podplatov. Ta stroj pa sešije v uri 3 pare čevljev, v enem dnevu torej 24 parov. Gospod izvedenec se je izrekel proti združitvi malih obrtnikov, kako pa potem hočete boriti se proti veliki obrtniji? Z razcepljenjem malega obrta to ne gre. To ni mogoče. Postavodaja naj vse stori, vi pa nečete nič storiti. Vi se upirate vsakemu napredku.

Lueger: Bi mari ne bilo prišlo vse uniformovanje uradnikov v roke veliki konfekciji, da se ni posrečilo za drugam dobiti dovoljenja, da stvar podpirajo s svojim premoženjem.

Načelnikov namestnik: Jaz pristavljam, da bi zadruga tudi v malih mestih lahko prejemale zalaganje vojne, ako bi napravile take stroje.

Kunc: Če je to tako potrebno, zakaj pa že ni v obrtnem zakonu? Tu gre le za negotova podjetja in nevarnost se hoče izvriniti na vse člane.

Poslanec Neuber: Vi torej zares mislite, da so stroji in pa napredki tehnike zasluga ali pa krivda katerega političnega mnenja.

Kunc: Od manšesterske liberalne strani se je vedno zatrjevalo, da bodo nas stroji rešili. Jaz o tej koristi nisem prepričan in lahko razumem, da so obrtniki proti temu nezaupljivi.

Izvedenec Lenček: Jaz sem tudi proti temu, ker že imamo dovolj živih strojev. V kaznilnici se dela in se že tako preveč izdeluje.

Izvedenec Šturm: Jaz sem za to, da je v slučajih § 144. treba dvetretjinske večine.

Drugi izvedenci temu pritrdijo.

22. vprašanje: Naj li v bodoče more obrtno oblastvo pri potrditvi volitve združnega predsednika in pomočniškega predsednika, kakor dosedaj po svojem svobodnem preudarku postopati (§ 119 odst. 2 in § 120 odst. 3.), ali naj se sme

odreči potrdilo samo, če dotičnik ne more sploh voliti in voljen biti. (§ 118.)?

Izvedenec Regali: Obrtno oblastvo naj sme odreči potrjenje le v § 118. navedenih slučajih.

Drugi izvedenci temu pritrdijo:

23. vprašanje: Je li dovoliti osnovo združnih zvez (okrajnih, deželnih, državnih i. t. d.) ali se pa naj napravi kaka obvezna organizacija?

Izvedenec Regali: Jaz sem za okrajne in deželne zveze, za državne pa nisem.

Drugi izvedenci mu pritrdijo.

24. vprašanje: Se li naj da obrtnim zadrugam pravica, da bodo smele se pritožiti proti vsem odločbam obrtnega oblastva, zlasti kadar se gre za pregled dokaza sposobnosti, za nastop in obseg obrtne opravičenosti, in za neopravičeno izvrševanje obrta in naj li ima v slučaju podelitve obrta tista pritožba odlagalno moč?

Temu vprašanju pritrdijo vsi izvedenci.

25. vprašanje: Se li naj zavarovanje proti nezgodam raztegne na mali obrt in kako naj se to zgodi?

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Čudno mesto. „Rima niso sezidali v enem dnevu.“ Do sedaj še ni nihče sanjal, da bi bilo sploh mogoče sezidati mesto v enem dnevu. Yankee je dokazal nasprotno, da je to mogoče, ako so okoliščine ugodne; kakor vsak ve, odprli so cherokeeski svet nedavno naseljevanju. Lepega jutra spravijo se delavci na delo; ko se zvečer vležejo, bilo je novo mesto končano. Seve mesto ni bilo metropola, nedostajalo mu je pač mnogo rečij, vendar imelo je ceste, število hiš, katere bi se pa takrat ne mogle upirati zapadnemu ciklonu. Zove se Perry; 16. septembra t. l. obhajalo bode prvo obletnico. Torej je nekako pol leta staro; vsekako napravi na potnika isti vtisek, kot bi imelo deset let; ima celo vrsto lepih hiš, kmalu dobi električno razsvetljavo in kapitalistični sindikat, ki priredi cestno železnico; ta družba se uže pogaja z mestnim svetovalstvom, kako bi se najbolje izkoriščalo z žulji naseljencev. Prebivalcev ima 20 000; meščani hočejo jih imeti še jedenkrat toliko, kaj pak verjeti je samo polu toliko. Vendar ni v Perryju tiste divje zapadne romantike, vse je lepo prirejeno, dobro se skrbi za varnost in posest meščanov, kakor ne povsod v starejših krajih; mestno svetovalstvo šteje pametne može. Prva njegova skrb je bila, napraviti postave, katere branijo katilinskim bitjem nastaniti se v mladem mestu. Pred vsem ukrenilo je, da se prepri o posestvu ne končujejo z umori in pobijanji in da se najvarnejše brane postavni posestniki lotov. Policijo vodita dva moža, ki sta si napravila ime na zapadu s svojo ljubeznijo do postave. Boje se ju vsi, ki lome postave. „Arizona Kicker“ pravi, da lahko streljata na desno in na levo in dasi sta drugače mirna državljana, ne pomišljata se, ko se gre za mir. Nista še potrebovala morilnega orožja. Perry ima par opekarnic, tri dnevnike, izmed katerih sta dva demokratičnih načel; gledišče se v kratkem dogotovi. Mestna zbornica ni posebno ostra proti pijači, vendar skrbi povsod za red in mir. Pač lahko upajo Perryčani, da postane njihovo mesto središče in metropola med zalivom in Kansas City.